

Protocol
Leerlingenvervoer en
Veiligheid
Basisschool het Noorderlicht

Inleiding

Dit protocol is van toepassing op het georganiseerde groepsvervoer van leerlingen van en naar school en naar andere bestemmingen in het kader van schoolactiviteiten.

Met dit protocol wordt beoogd voorschriften te geven aan het personeel, ouders c.q. vrijwilligers en andere partijen die het leerlingenvervoer verzorgen, met als doel daarmee de (verkeers-)veiligheid van leerlingen zoveel mogelijk te waarborgen.

Wettelijke regels die van toepassing zijn op leerlingenvervoer, zoals omschreven in de weg en verkeerswet, de Wet Personenvervoer en de Regeling Zitplaatsverdeling Bussen en Auto's (ingegaan op 1 september 2002 en de nieuwe Nederlandse regels voor veilig vervoer van kinderen in de auto per 1 maart 2006) zijn in dit protocol terug te vinden.

Directie
Basisschool het Noorderlicht

Inhoud

- 1. Definities**
- 2. Algemeen**
- 3. Voorschriften per vervoermiddel**
 - 3.1.1 Per auto**
 - 3.1.2 Verkeersregels**
 - 3.1.3 Aantal te vervoeren personen**
 - 3.1.4 Plaats van de te vervoeren leerlingen**
 - 3.1.5 Autogordels**
 - 3.1.6 Verzekering**
 - 3.1.7 Rijbewijs**
 - 3.2.1 Per touringcar**
 - 3.2.3 Per fiets**
 - 3.2.4 Te voet op excursie**
- 4. Verzekering**

Bijlage 1 Verzekeringen

1. Definities

In dit protocol wordt verstaan onder:

- a. Leerlingenvervoer: het door de school georganiseerd groepsvervoer van leerlingen, bijvoorbeeld in het kader van schoolreis, excursies, theater- en concertbezoeken etc. Hieronder wordt uitdrukkelijk niet verstaan het vervoer van de eigen kinderen door de ouders van en naar school.
- b. Verzekering: Voor rijdende ouders: Een WA verzekering.

2. Algemeen

- a. De coördinator: Met de coördinator wordt bedoeld de directie van het Noorderlicht
 - a.1. De coördinator draagt zorg voor het bekendmaken van dit protocol aan de betrokken partijen.
 - a.2. De coördinator ziet erop toe dat de uitvoering van onderstaande voorschriften wordt nageleefd.
 - a.3. De coördinator draagt er zorg voor dat dit protocol ter inzage is op de website van onze school.
- b. Ouders, of andere personen die optreden als begeleiders tijdens de schoolreis, volgen de aanwijzingen van de coördinator en leerkrachten op.
- c. Ouders zijn enkel als begeleiding aanwezig en zij volgen de aanwijzingen van de leerkrachten.
- d. Vaste loop- en fietsroutes staan in de routeplanner. Wanneer er gefietst wordt, is het dragen van veiligheidsvestjes verplicht.

3. Voorschriften per vervoermiddel

3.1.1 Per auto

De chauffeur neemt het volgende in acht:

- **3.1.2 Verkeersregels**

De chauffeur houdt zich aan de wettelijk vastgestelde verkeersregels. Bekeuringen gerelateerd aan (verkeers-) overtredingen door de chauffeur kunnen niet worden verhaald op de school.

- **3.1.3 Aantal te vervoeren personen**

Er worden niet meer kinderen in de auto vervoerd dan er autogordels aanwezig zijn. De kinderen mogen dus niet in de bagageruimte van de auto worden vervoerd.

- **3.1.4 Plaats van de te vervoeren leerlingen**

Basisregel:

- a. Kinderen vanaf 1.35 meter en volwassenen moeten gebruik maken van de veiligheidsgordel.
- b. Kinderen kleiner dan 1.35 meter moeten altijd in een passend en goedgekeurd kinderzitje worden vervoerd (volgens de R44-norm of volgens de i-Size norm).

Omdat in de praktijk het niet in alle gevallen mogelijk is om aan deze regels te voldoen zijn er een aantal uitzonderingen. De meeste van deze uitzonderingen gelden niet voor kinderen jonger dan drie jaar.

Uitzondering vervoer in andere auto; anders dan de eigen (pleeg)ouder

Als kinderen incidenteel in andermans auto meerijden, dan mogen kinderen ouder dan 3 jaar zonder autostoeltje of zittingverhoger vervoerd worden. In deze gevallen geldt:

- Kinderen mogen alleen achterin de auto in de gordels vervoerd worden.
- Kinderen mogen alleen over een beperkte afstand vervoerd worden, dus geen vakantiereis.
- Naar een uitwedstrijd van het sportteam is wel incidenteel, wekelijks naar de zwembles of kinderopvang is niet incidenteel.
- De aanwezige autostoeltjes en/of zittingverhogers moeten wel gebruikt worden.

- **3.1.5 Autogordels**

- a. De bestuurder van de auto let er op dat de kinderen de autogordels voor vertrek om doen en dat ze die tijdens het rijden niet afdoen.
- b. De driepuntsgordel als heupgordel gebruiken mag niet. De driepuntsgordels zijn hier niet voor gemaakt en bieden dan onvoldoende veiligheid.

- **3.1.6 Verzekering**

Er wordt van uitgegaan dat de rijdende ouder een deugdelijke W.A. verzekering en eventueel een inzittendenverzekering heeft afgesloten.

- **3.1.7 Rijbewijs**

Bestuurders dienen in het bezit te zijn van een geldig Nederlands rijbewijs, en dit ook bij zich te hebben.

3.2.1 Per touringcar

- a. Het aantal te vervoeren personen met een touringcar is gekoppeld aan het aantal zitplaatsen. In een touringcar mogen niet meer leerlingen zitten dan er zitplaatsen voor volwassenen zijn. Het toegestane aantal passagiers staat vermeld op de vergunning die in de touringcar aanwezig moet zijn, en is bepaald door het aantal zitplaatsen.
- b. Bij vervoer per touringcar dient tenminste één begeleider per vijftientig leerlingen aanwezig te zijn.
- c. Bij voorkeur is er naast de chauffeur een begeleider aanwezig.
- d. Iedereen ouder dan 3 jaar, moet een eigen zitplaats hebben, zitplaatsen mogen niet gedeeld worden. In touringcars moeten kinderen ouder dan 3 jaar de gordel gebruiken.
- e. Er dient altijd minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te reizen per touringcar.
- f. De leerkracht controleert voor vertrek of aan bovenstaande is voldaan.

3.2.3 Per fiets

- a. Leerlingenvervoer per fiets vindt slechts plaats met leerlingen vanaf groep 6. De leerlingen van groep 1 t/m 5 gaan niet als groep – of in kleine groepjes – fietsen.

- b. Er dient altijd minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te reizen op de fiets.
- c. Per groep van 20-25 leerlingen zijn er minimaal twee begeleiders aanwezig; één voor en één achter de groep. De voorkeur heeft een extra begeleider: in het midden van de groep.
- d. Als er te weinig begeleiders aanwezig zijn, vindt de reis geen doorgang.

Afspraken vooraf

- De leerkrachten dragen er zorg voor dat onderstaande afspraken en gedragsregels bekend zijn bij henzelf, de begeleid(st)ers en de leerlingen.
- Met de leerlingen worden deze afspraken in de klas doorgenomen, voorafgaand aan elke fietstocht.
- Ouders/ verzorgers bellen indien nodig met school; de school neemt contact op met begeleidende leerkrachten.
- De mobiele telefoonnummers van de leerkrachten onderling zijn bij elkaar bekend. Leerkrachten wisselen geen telefoonnummers met evt. andere begeleiders.
- Iedere begeleider is bekend met de te volgen route.
- Indien nodig heeft de voorste begeleid(st)er een fluitje zodat er tijdig gewaarschuwd kan worden als er geremd moet worden.

Afspraken en gedragsregels fietsen in groepen

- Rood en oranje betekent stoppen. Er zijn in Nederland geen speciale verkeersregels voor fietsen in groepsverband. Dit betekent dat fietsers in een groep zich aan dezelfde verkeersregels en –tekens moeten houden als de individuele fietser. Rood licht betekent dus stoppen, ook al is de halve groep wel overgestoken (die had nl. groen). Ook de begeleider heeft geen bijzondere wettelijke status en is dus niet bevoegd om bijv. het verkeer tegen te houden bij een overstekende groep fietsers.
- Zichtbaarheid. Alle begeleiders dragen een verkeershesje (in het bezit van de school). De groep blijft in zijn totaliteit zo veel mogelijk bij elkaar (zie verder bij oversteken). Alle kinderen dragen een verkeershesje.
- Begeleid(st)ers: Er wordt in tweetallen gefietst. De leerlingen volgen de instructies van de begeleiders onderweg. Er zijn minimaal 2 begeleiders per groep: één vooraan en één achteraan de groep. De voorkeur heeft een extra begeleider in het midden van de groep. Begin én eindig echter altijd met een begeleid(st)er. Als er in kleinere groepen gefietst wordt, mag het aantal begeleiders worden aangepast.
- Algemene veiligheid: Kinderen gaan niet bij elkaar achterop. Bij het ontbreken van een fiets mag diegene achterop bij een begeleid(st)er indien dat mogelijk cq wenselijk is.
- Er wordt een zo veilig mogelijke route gereden: fietspaden, verkeersregeling met behulp van verkeerslichten e.d. heeft daarbij de voorkeur.
- Eventuele bagage wordt veilig meegenomen: dus onder stevige snelbinders, in een fietstas of in een rugzak. Hang nooit een tas aan het stuur.
- Luisteren naar muziek op mp3 / iPod / smartphone ed. is niet toegestaan.

Oversteken

- Bij een verkeerslicht: Er wordt gestopt bij oranje en rood.
- Zonder verkeerslicht: Elk tweetal kinderen steekt over wanneer dit veilig is.

- Zorg ervoor dat de groep kruisingen en wegen niet blokkeert bij het wachten.
- De rest van de groep wacht op een daarvoor geschikte, veilige plaats (te bepalen door de begeleiding: aan de kant van de weg, fietspad of op de stoep als die er is) totdat de totale groep weer compleet is. Pas dan fietst de groep in zijn geheel weer verder.
- Nakomen instructies begeleider: de begeleider bepaalt – en geeft aan - wie er over mag steken, waar er moet worden gewacht, wanneer de groep verder mag fietsen enz.

Algemene gedragsregels (afkomstig van Veilig Verkeer Nederland)

- Fiets nooit met meer dan twee naast elkaar.
- Als iemand belt of toetert om in te halen, ga dan achter elkaar fietsen.
- Fiets ook achter elkaar op drukke en/of smalle wegen en fietspaden en als je zelf wilt inhalen.
- De laatste waarschuwt als er een vervoermiddel achterop komt die wil inhalen.
- Houd twee handen aan je stuur.
- Fiets niet te dicht naast of achter elkaar.
- Let goed op het stopteken van de voorste.
- Moet je remmen, waarschuw dan even door je hand op te steken/ schuin in de lucht te steken.
- Let goed op elkaar en blijf altijd zelf goed uitkijken.
- Zorg ervoor dat je fiets in orde is: denk bijv. aan remmen, verlichting, bel, bandenspanning en ketting. Als de fiets vooraf niet in orde blijkt, blijft deze achter.
De leerkracht / conciërge heeft hierbij de bevoegdheid de fiets af te keuren.
Stoeien op de fiets is niet stoer, maar stom.

3.2.4 Te voet

- a. Leerlingenvervoer te voet vindt slechts plaats bij voldoende begeleiding door volwassenen.
- b. Er dient altijd minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te lopen per groep.
- c. Wij lopen met één leerkracht per groep.(onderbouw +)
- d. Kinderen lopen in tweetallen, eventueel handen vast.
- e. Als er te weinig begeleiders aanwezig zijn, vindt het lopen in de groep geen doorgang.
- f. Er wordt een zo veilig mogelijke route gelopen: voetpaden, zebrapaden, verkeersregelingen met behulp van verkeerslichten e.d. hebben daarbij de voorkeur. Voetgangers gebruiken het fietspad als er geen trottoir of voetpad is. Is er geen fietspad, dan moet voetgangers de wegberm gebruiken of de uiterste zijde van de rijbaan.

Afspraken vooraf

- ✓ De leerkrachten dragen er zorg voor dat onderstaande afspraken en gedragsregels bekend zijn bij henzelf, de begeleid(st)ers en de leerlingen.
- ✓ Voorafgaand aan elke wandeltocht worden kinderen in ieder geval herinnert aan het stoppen bij iedere stoeprand.
- ✓ Iedere begeleider is in het bezit van of bekend met de te lopen route.

- ✓ Indien nodig heeft de leerkracht een fluitje zodat er tijdig gewaarschuwd kan worden als er gestopt moet worden.

Afspraken en gedragsregels lopen in groepen

- Er zijn in Nederland geen speciale verkeersregels die lopers in groepsverband betreffen. Dit betekent dat lopers in een groep zich aan dezelfde verkeersregels en – tekens moeten houden als de individuele wandelaar. Rood licht betekent dus stoppen, ook al is de halve groep wel overgestoken (die had nl. groen). Ook de begeleider heeft geen bijzondere wettelijke status en is dus niet bevoegd om bijv. het verkeer tegen te houden bij een overstekende groep lopers.
- De groep blijft in zijn totaliteit zo veel mogelijk bij elkaar.
- Bij een zebrapad: er wordt gewacht met oversteken tot er geen verkeer aankomt of het verkeer is gestopt. De begeleider geeft een teken.

Algemene gedragsregels

- Loop nooit met meer dan twee naast elkaar.
- Loop achter elkaar op drukke en/of smalle voetpaden.
- Let goed op het stopteken van de voorste.
- Let goed op elkaar en blijf altijd zelf goed uitkijken.
- Stoeien onderweg is niet stoer, maar stom.

4 Verzekering

- a. Grote calamiteiten/ongevallen worden direct telefonisch gemeld aan de coördinator. Kleine calamiteiten worden na terugkomst gemeld bij de coördinator en geregistreerd in de map voor incidentenregistratie.

Bijlage 1 Verzekeringen

Schoolverzekering

Dit is een basispakket dat alle relevante schadeclaims dekt, mits deze in relatie staan met de school. Het betekent dat (meerdaagse) schoolreisjes en excursies in deze verzekering zijn meeverzekerd. Het is verboden om schoolactiviteiten te organiseren die een verhoogd risico met zich meebrengen (bijvoorbeeld abseilen) en waar de school verzekeringstechnisch een extra verzekering voor zou moeten afsluiten. Of er moet een verzekering voor afgesloten worden.

Collectieve ongevallenverzekering

Op grond van de ongevallenverzekering zijn alle betrokkenen bij schoolactiviteiten (leerlingen, personeel en vrijwilligers) verzekerd. De verzekering geeft recht op een (beperkte) uitkering als een ongeval tot blijvende invaliditeit leidt. Ook zijn de geneeskundige en tandheelkundige kosten gedeeltelijk meeverzekerd, voor zover de eigen verzekering van betrokkene geen dekking biedt (bijvoorbeeld door eigen risico). Materiële schade (kapotte bril, fiets et cetera) valt niet onder de dekking.

Aansprakelijkheidsverzekering: de aansprakelijkheidsverzekering biedt zowel de school zelf als diegenen die voor de school actief zijn (bestuursleden, personeel en vrijwilligers) dekking tegen

schadeclaims als gevolg van onrechtmatig handelen. Er zijn twee aspecten, die vaak aanleiding zijn tot misverstanden:

- ✓ Ten eerste is de school of het schoolbestuur niet (zonder meer) aansprakelijk voor alles wat tijdens de schooluren en buitenschoolse activiteiten gebeurt. Wanneer dit wel het geval zou zijn, zou alle schade die in schoolverband ontstaat door de school moeten worden vergoed. Deze opvatting leeft wel bij veel mensen, maar berust op een misverstand. De school is alleen aansprakelijk en daarmee schadevergoeding plichtig wanneer er sprake is van een verwijtbare fout. De school (of zij die voor de school optreden) moeten dus tekort zijn geschoten in hun rechtsplicht. Het is dus mogelijk dat er schade wordt geleden, zonder dat er sprake is van enige onrechtmatigheid van de kant van de school. Een voorbeeld daarvan is schade aan een bril tijdens de gymnastiekles; die schade valt niet onder de aansprakelijkheidsverzekering en wordt (dan ook) niet door de school vergoed.
- ✓ Ten tweede is de school niet aansprakelijk voor (schade door) onrechtmatig gedrag van leerlingen. Leerlingen (of, als zij jonger zijn dan veertien jaar, hun ouders) zijn primair zelf verantwoordelijk voor hun doen en laten. Een leerling die tijdens de schooluren of tijdens andere door de school georganiseerde activiteiten door onrechtmatig handelen schade veroorzaakt, is daar dus in de eerste plaats zelf (of de ouders) verantwoordelijk voor. Het is dus van belang dat ouders zelf een particuliere aansprakelijkheidsverzekering afsluiten.

Als school houden wij ons aan de wettelijke regels. (zoals omschreven in de Wegenverkeerswet, de Wet Personenvervoer en de Regeling Zitplaatsverdeling Bussen en Auto's en de nieuwe Nederlandse regels voor veilig vervoer van kinderen in de auto per 1 maart 2006).

Brief aan ouders

Protocol "Leerlingenvervoer en Veiligheid"

Onderstaande zal opgenomen worden in brieven waarin ouders gevraagd worden te rijden. Verder zal het geplaatst worden op de website. De rijdende ouder zal – eenmaal per jaar – verzocht worden om via een schriftelijke verklaring onderstaande punten te bevestigen door het zetten van een handtekening. Deze verklaring dient de ouder te ondertekenen de eerste keer dat hij/zij dat betreffende schooljaar rijdt. Het formulier zal dan voor de rest van het jaar geldig zijn. Het is de verantwoordelijkheid van de ouder om wijzigingen hierop door te geven aan de school.

Beste ouders,

Op de website/schoolgids vindt u het protocol 'Leerlingenvervoer en Veiligheid'. In dit protocol zijn de regels met betrekking tot leerlingenvervoer opgenomen. Hiermee wordt bedoeld, het door de school georganiseerd groepsvervoer van leerlingen, bijvoorbeeld in het kader van schoolreis, excursies, theater- en concertbezoeken etc. Hieronder wordt uitdrukkelijk niet verstaan het vervoer van de eigen kinderen door de ouders van en naar school.

Als school houden wij ons aan de wettelijke regels. (zoals omschreven in de Wegenverkeerswet, de Wet Personenvervoer en de Regeling Zitplaatsverdeling Bussen en Auto's en de nieuwe Nederlandse regels voor veilig vervoer van kinderen in de auto per 1 maart 2006).

Daarom willen wij u vragen onderstaande door te nemen en te ondertekenen.

Ondergetekende verklaart dat hij/zij:

- Op de hoogte is van het "Protocol leerlingvervoer en veiligheid", te vinden op de website van de school;
- In het bezit is van een geldig rijbewijs en dat bij zich draagt;
- Minimaal een geldige WA-verzekering incl. schade inzittenden heeft voor het betreffende voertuig;
- Leerlingen vervoert op de wettelijke toegestane manier;
- Zorgt dat leerlingen op een veilige plaats en wijze in- en uitstappen;
- De portieren vergrendelt zo mogelijk middels het kinderslot;
- Bekend is met de regelgeving en zich hier aan houdt.

Naam:.....

Adres:.....

Woonplaats:.....

Telefoonnummer:.....

Datum.....

Handtekening: